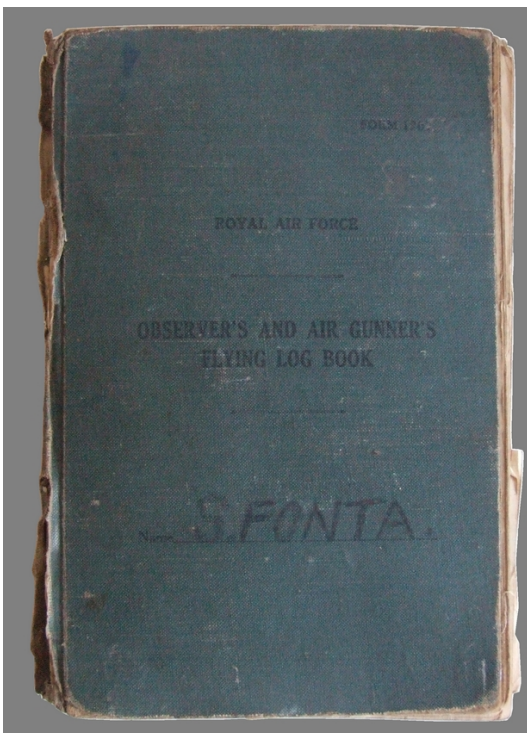

Letový denník Štefana Fontu

Po rozbití Československa, ako aj následnom vypuknutí svetovej vojny, smerovalo rôznymi trasami mnoho mladých mužov na Západ, aby sa pripojili k zahraničnému odboju. Jedným z nich bol aj Štefan Fonta, narodený v roku 1922 v Slatinských Doloch (dnes Solotvina v Zakarpatskej oblasti na západe Ukrajiny).

Tento vyučený mäsiar rusínsko-rumunského pôvodu vstúpil v máji 1940 v Británii do radov československej armády a následne k letectvu, kde absolvoval výcvik palubného strelca v 1429. československej operačno-výcvikovej letke a po jeho ukončení bol zaradený do 311. československej bombardovacej perute RAF. Tá sa v tom čase špecializovala na hliadkové lety nad morom na lietadlách Wellington a Liberátor. Práve posádka Liberátoru GR.MK.V BZ796 (H), ktorej členom bol aj Štefan Fonta, uskutočnila dňa 27. decembra 1943 najvýznamnejší útok v dejinách československého letectva, keď sa nemecká ozbrojená obchodná loď Alsterufer pokúsila prelomiť spojeneckú blokádu a dopraviť do Nemecka zásielku strategických surovín. Lodi sa už prv vďaka nepriaznivým poveternostným podmienkam a silnej protiletectkej paľbe podarilo bez škôd ustáť nálet troch britských lietadiel. Československému bombardéru pod velením kapitána Oldřicha Doležala sa však podarilo uskutočniť bezchybný hĺbkový nálet a z výšky 180 metrov oboma bombami zasiahnúť nepriateľskú loď. Tá sa následne potopila aj s nákladom 344 ton wolfrámu, ktorý by nacistickej vojnovnej mašinérii vystačil na celý rok, 200

tonami cínu a množstvom surového kaučuku. Ako na potvoru Štefan Fonta práve na tomto významnom lete nebol prítomný, no aj napriek tomu patrí medzi najúspešnejších československých palubných strelcov.

Letový denník Štefana Fontu obsahuje záznamy o jednotlivých letoch, ktorých sa Štefan Fonta zúčastnil s dátumom, časom, typom lietadla, účelom a trvaním letu. Súvislé údaje možno vyčítať zhruba do konca októbra 1943, z neskorších sa zachovali iba útržky stránok. Nie je známe kedy a ako sa tento letový denník, spolu so služobnými knihami a osvedčeniami o povojnových vyznamenaníach za účasť v zahraničnom odboji dostal do zbierky múzea, alebo či mal po vojne Štefan Fonta nejaký vzťah k Novým Zámkom. Isté je iba to, že boli tieto predmety najneskôr v prvej polovici 60. rokov pravdepodobne z politických dôvodov zo zbierky vyradené a zachovali sa dodnes medzi pomocným materiálom múzea.